

Κύριοι Υπαρχηγοί - Κύριε Συντονιστά.

Ανώτατοι και Ανώτεροι Αξιωματικοί –

Αγαπητές Συναδέλφισσες και Συνάδελφοι

28^η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

Γιορτάζουμε σήμερα για μια ακόμη φορά την 28^η Οκτώβρη του 1940 έναν σταθμό της νεώτερής μας ιστορίας, την επέτειο του θρυλικού ΟΧΙ. Το ΟΧΙ, όπως το είπε ο ελληνικός λαός στα βουνά της Αλβανίας, το ΟΧΙ, όπως το είπε στη μάχη και το τραγούδησε στα ποιήματα του, ένας από τους σημαντικότερους ποιητές της νεότερης λογοτεχνίας μας, ο Οδυσσέας Ελύτης. Τιμάμε τους νεκρούς μας, τιμάμε κι όσους αγωνιστές βρίσκονται ακόμα σήμερα ανάμεσά μας κι ορκιζόμαστε ότι θα ακολουθήσουμε το παράδειγμά τους, αν χρειαστεί, στις σημερινές κρίσιμες για τη χώρα μας ώρες.

Δεν θα σταθούμε σε πανηγυρισμούς και θριαμβολογίες. Καμιά εξιστόρηση, καμιά περιγραφή, καμιά απεικόνιση δε μπορεί να αποδώσει με λόγια την ουσία της ηρωικής εκείνης πραγματικότητας του

έπους του 40.Τούτο γιατί οι αγωνιστές του 40 απαιτούν από μας κάτι πιο απλό, να σκύψουμε για λίγο στη θυσία τους και να αντλήσουμε απ' αυτή προβληματισμούς και ερεθίσματα χρήσιμα για τη δική μας ζωή, για το δικό μας αγώνα που καθημερινά κι αδιάκοπα συνεχίζεται, Ο ποιητής Αριστοτέλης Βαλαωρίτης θα το τραγουδήσει διαφορετικά|

'Τ' αντρειωμένου ο θάνατος δίνει ζωή στη νιότη'.

Η ιστορία δεν είναι παρά ένας ατελείωτος διάλογος ανάμεσα στο παρελθόν και στο παρόν. Εμείς έχουμε την τύχη οι ρίζες μας να είναι ριγμένες σ' ένα παρελθόν μοναδικό στον κόσμο. Αν για κάθε λαό η σχέση του με τα περασμένα έχει εξαιρετική σημασία, για την Ελλάδα δεν είναι νοητή η σταδιοδρομία της μέσα στο σύγχρονο πολιτισμό, αν η ζωή μας δεν ανθίσει πάνω στο χώμα, όπου κρατεί τις ρίζες της. Τούτη η υποχρέωση μας οδηγεί στις μέρες εκείνες του '40 όχι για να επαναπαυτούμε στις όσο λαμπρές κι αν είναι οι δάφνες του παρελθόντος, αλλά για να μετουσιωθούν αυτές οι αξίες και να γίνουν σπέρματα νέας ζωής.

Αξίζει να θυμηθούμε εν συντομία τα συγκλονιστικά γεγονότα των ημερών εκείνων. Είμαστε στο 1940. Ο 2ος Παγκόσμιος Πόλεμος έχει ξεσπάσει εξ αιτίας της επιθετικής πολιτικής της Γερμανίας και ένα μεγάλο τμήμα της Ευρώπης βρίσκεται υπό Γερμανική κατοχή. Τα σύννεφα του πολέμου πλησιάζουν προς την ανατολή. Η Ιταλία έχει μπει και αυτή στον πόλεμο στο πλευρό της Γερμανίας και από το 1939 έχει ήδη καταλάβει την γειτονική Αλβανία. Στη συνέχεια, ξεκινά μια σειρά εκφοβισμών προς την Ελλάδα με αποκορύφωμα τον τορπιλισμό της Έλλης στην Τήνο, τον Δεκαπενταύγουστο του 1940. Στόχος της Ιταλίας, η Ελλάδα να φοβηθεί και να εξαναγκασθεί να συνεργασθεί. Ενώ ο πόλεμος μαίνεται στην Ευρώπη, τα ξημερώματα της 28^{ης} Οκτωβρίου 1940, ο Ιταλός πρόεδρος στην Αθήνα, μεταφέροντας μήνυμα του Μουσολίνι, ζητά από τον Έλληνα Πρωθυπουργό , Ιωάννη Μεταξά , άδεια ελεύθερης διέλευσης των Ιταλικών στρατευμάτων από το Ελληνικό έδαφος. Η άμεση απόρριψη του τελεσιγράφου, το μεγάλο ΟΧΙ , σήμανε την έναρξη του πολέμου, καθώς σύσσωμη η Ελλάδα ξεσηκώθηκε για να διαφυλάξει την εδαφική της ακεραιότητα και εθνική ανεξαρτησία.

Και το έπος άρχισε. Ο πόλεμος έχει κηρυχτεί. Η πάλη του Δαυίδ με το Γολιάθ ξαναζωντάνεψε πάνω στα χιονισμένα βουνά της Ηλείου, που αποτέλεσαν τους νέους Μαραθώνες, τις νέες Θερμοπύλες που το ιστορικό κύτταρο του λαού μας έχει τη βαριά κληρονομιά να ζει αποδεικνύοντας κάθε φορά τη μεγαλοψυχία του και το απαράμιλλο σθένος του.

Είχαν αναστατωθεί τα πάντα, όχι από φόβο, αλλά από ενθουσιασμό. Όλοι ήταν βιαστικοί. Έτρεχαν να προλάβουν, να φτάσουν γρήγορα στο μέτωπο, να πολεμήσουν, να υπερασπίσουν την τιμή και την αξιοπρέπεια της Πατρίδας μας. Είναι αγαθό πολύτιμο η λευτεριά και το ξέρουν. Με τις πρώτες μάχες τα Ιταλικά στρατεύματα έπαθαν αληθινές πανωλεθρίες. Τι κι αν ήταν πολλαπλάσιοι από τους Έλληνες! Οι λιγοστοί Έλληνες με το φτωχό εξοπλισμό έγιναν ο τρόμος των Ιταλών. Και δεν είχαν να αντιμετωπίσουν μόνο τις σφαίρες και τα κανόνια των εχθρών. Χειμώνας βαρύς τους βρήκε με ελάχιστα εφόδια, στις παγωμένες κορφές της

Ηπειρού. Ο ανεφοδιασμός πολλές φορές ήταν αδύνατος. Οι Ηπειρώτισσες όμως, άξιες κόρες της Τζαβέλαινας, κουβαλούσαν στην πλάτη τους εφόδια και ζεστά ρούχα. Αψηφούσαν τις κακουχίες και το κρύο γιατί είχαν μέσα τους τη φλόγα της λευτεριάς που ζέσταινε την ψυχή τους.

Και το Θαύμα έγινε και πάλι!

Η νίκη στεφάνωσε και πάλι την ταλαιπωρημένη μας χώρα, που μέσα από τον τίμιο αγώνα και τη θυσία των πανάξιων τέκνων της, έγινε πασίγνωστη μέχρι τα πέρατα της Γης, κάνοντας όλη την ανθρωπότητα να μιλάει γι' αυτή με έκπληξη αλλά και σεβασμό.

<< Κάποτε λέγαμε για τους δικούς μας αντρειωμένους ότι πολεμάνε σαν ήρωες. Από τώρα όμως και στο εξής, οφείλουμε να λέμε ότι οι ήρωες πολεμάνε σαν Έλληνες.>> Με αυτά τα γεμάτα νόημα λόγια ο Πρωθυπουργός της Αγγλίας Γουίνστον Τσώρτσιλ εξέφρασε τον θαυμασμό του στη χώρα μας, για το μεγάλο αυτό κατόρθωμα.

Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί των ξένων χωρών μεταδίδουν: «πολεμήσατε άοπλοι εναντίον

πάνοπλων και νικήσατε. Μικροί εναντίον μεγάλων και επικρατήσατε. Δεν ήταν δυνατό να γίνει αλλιώς, γιατί είστε Έλληνες. Κερδίσαμε χρόνο για να αμυνθούμε. Ως σύμμαχοι και ως άνθρωποι σας ευγνωμονούμε».

Η ιαχή του Έλληνα φαντάρου «ΑΕΡΑ» ακούγεται απ' άκρη σ' άκρη, στα χιονισμένα και δύσβατα βουνά της Πίνδου, τρέποντας τον επίδοξο κατακτητή σε ντροπιασμένο λιποτάκτη του πεδίου της μάχης, που τώρα πια γνωρίζει καλά τι σημαίνει ελληνική ψυχή και πώς γίνεται τόσους αιώνες, η άλλοτε μεγάλη, άλλοτε μικρή σε έκταση ταλαιπωρημένη αλλά και τόσο ηρωική Ελλάδα, να επιβιώνει αγωνιζόμενη πάντα εναντίον των μεγαλύτερων αυτοκρατοριών, με μοναδικό όπλο τη δύναμη που της δίνει το δίκιο της, η αγάπη για την πατρίδα και την ελευθερία, και η απόφαση, του να θυσιαστεί κανείς στο βωμό των ιδανικών του.

Ο πόλεμος θα κρατήσει έξι μήνες . Στις πρώτες μέρες του πολέμου, ο Ελληνικός στρατός απέκρουσε την επίθεση των Ιταλών εισβολέων και σταθεροποίησε τις θέσεις του στο μέτωπο.

Το Νοέμβριο και το Δεκέμβριο του 1940 άρχισε η Ελληνική αντεπίθεση μέσα στο έδαφος της Αλβανίας και η απελευθέρωση των Ελληνικών πόλεων της Β. Ηπείρου. Στις αρχές του '41, ο ελληνικός στρατός εισχώρησε ακόμα βαθύτερα στο αλβανικό έδαφος , καθελώνοντας τον εχθρό . Οι Ιταλοί υφίστανται βαριά ήττα.

Η ηρωική αντίσταση και αντεπίθεση θα διαρκέσει μέχρι τον Απρίλιο του 1941, όταν η πάνοπλη γερμανική μηχανή , θα εισβάλλει στην Ελλάδα από τα βουλγαρικά σύνορα.

Ο άνισος αλλά δίκαιος αγώνας των Ελλήνων απέναντι στον εχθρό συνεχίζεται μέχρις έσχατων. Ο αδυσώπητος νόμος της υπεροπλίας και της υλικής υπεροχής νικά.

Ο Έλληνας μαχητής πέφτει, αλλά έχει ήδη περάσει στη σφαίρα των αθανάτων, παραδίδεται αλλά έχει ήδη διδάξει.

Η αντίσταση της Ελλάδας απέναντι στους εισβολείς οπλίζει με θάρρος και κουράγιο το συμμαχικό στρατό, που τώρα πια αντιλαμβάνεται

ότι ο αντίπαλος μπορεί να είναι πάνοπλος μα όχι ανίκητος.

Ο πολύτιμος χρόνος για την ανασύνταξη των δυνάμεων και την αντεπίθεση έχει εξοικονομηθεί. Η αντίστροφη μέτρηση για τις δυνάμεις του Άξονα δεν θα αργήσει.

Γυρνώντας πίσω και κοιτάζοντας με αντικειμενικό μάτι τα γεγονότα του '40, δεν μπορεί παρά κανείς να απορήσει με το ψυχικό σθένος αυτού του λαού. Έχουμε την περίπτωση ενός μικρού λαού που εξεγείρεται, περιφρονώντας τα πανίσχυρα μεγέθη με τα οποία συγκρούεται:

«Μικρός λαός και πολεμά δίχως σπαθιά και βόλια»

όπως λέει και ο ποιητής Γιάννης Ρίτσος.

Και είναι αυτή η αποκοτιά, αυτό το θάρρος, μέρος της ιστορίας του: το ίδιο στις Θερμοπύλες το ίδιο στο Μαραθώνα και στα Δερβενάκια. Και όπως λέει ο Μακρυγιάννης, ο στρατηγός του '21:

« Και οι ολίγοι αποφασίζουν να πεθάνουν. Κι όταν κάνουν αυτηνή την απόφασιν, λίγες φορές χάνουν και πολλές κερδαίνουν.»

Οι Έλληνες του '40 με τη σθεναρή τους αντίσταση έδειξαν ότι δεν αξίζουν τίποτα τα σύνεργα του αφανισμού μπρος το όπλο που λέγεται ψυχή. Η δύναμη δε βρίσκεται στον αριθμό, μα στην ποιότητα, όχι στην ύλη, μα στο πνεύμα και στα ιδανικά.

Ποιες είναι λοιπόν οι κινητήριες δυνάμεις, οι ηθικές και πνευματικές αξίες αυτού του λαού που τον όπλισαν μ' αυτή την αποκοτιά; Πρώτα απ' όλα, το ασίγαστο πάθος αιώνων για την Ελευθερία, την ατομική και την κοινωνική, προϋπόθεση για κάθε ανάπτυξη εθνική και προσωπική, πολιτική και πολιτισμική. Και αυτός ο αγώνας για την Ελευθερία στηρίχθηκε σ' αυτό που λέμε «Ήθος Ζωής», στο αίσθημα της τιμής και της αξιοπρέπειας, στη δικαιοσύνη, στην αυταπάρνηση, στην εμμονή στο Χρέος προς τους άλλους. Ένα χρέος που ξεκινά από την εκτίμηση των δεδομένων της κάθε εποχής, αλλά και που ποτίζεται από το μακραίωνο ποτάμι της Ελληνικής παράδοσης και της ιστορίας, άλλοτε περισσότερο και άλλοτε λιγότερο συνειδητά.

Μέσα στο « Ήθος ζωής» υπάρχει συνυφασμένο και το χρέος της Αντίστασης, αντίστασης στο άδικο, στο

ανήθικο, στο ευτελές. Αντίσταση στα συμφέροντα και στους συμβιβασμούς, που οι σκοτεινές δυνάμεις και οι ισχυροί του κόσμου επιβάλλουν. Το 1940 ο λαός πήγε ενάντια στον παραλογισμό και την ύβρη μιας τυφλής και αδίστακτης ξενοκίνητης εξουσίας.

Θέλει αρετή και τόλμη η ελευθερία

Λέει ο ποιητής Κάλβος

Το θαύμα του 1940 δεν θα είχε πραγματοποιηθεί χωρίς μια βασική αρετή που λέγεται συλλογικότητα, τόσο παρεξηγημένη στις μέρες του ευδαιμονισμού και του ατομισμού που ζούμε . Τα μεγάλα έργα απαιτούν τη συμμετοχή όλων . «Είμαστε εις το Εμείς και όχι εις το εγώ».

Τέτοιο ήταν και το '40.

Το παράδειγμα των Ελλήνων στρατιωτών κι ολόκληρου του ελληνικού έθνους θα μείνει για πάντα στη μνήμη όλων. Μνημείο άσβεστο στις καρδιές όλων μας.

Η ιστορία όμως δεν είναι μόνο ανάμνηση. Είναι μια βαριά υποχρέωση απέναντι σ' αυτούς που έφυγαν μα πολύ περισσότερο σ' αυτούς που θα έρθουν.

Διαβάζοντάς την ας γαλουχηθούμε από τον πλούτο των επιτευγμάτων αλλά και τον όλεθρο των λαθών της φυλής μας. Όποιος λαός δεν έχει μάθει καλά την ιστορία του, είναι αναγκασμένος να την ξαναζήσει.

Και έτσι όταν η πατρίδα το χρειαστεί να φανούμε αντάξιοι αυτών που έδωσαν την ζωή τους για να ζούμε εμείς τώρα ελεύθεροι, αποδεικνύοντας με την σειρά μας ότι η θυσία τους δεν πήγε χαμένη αλλά αποτέλεσε το σπόρο για την διαίωνιση του **ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ**.

Το έπος του '40 αποτελεί έναν Πακτωλό διδαγμάτων, που σίγουρα μπορούν να διδάξουν τον σύγχρονο Έλληνα. Γι' αυτό δεν θα πρέπει ποτέ να ξεχαστεί.

Η ιαχή «ΑΕΡΑ», που βροντοφώναζαν οι Έλληνες στρατιώτες πάνω στα βουνά της Ηπείρου, θα μπορούσε να σημαίνει και κάτι το διαφορετικό!

Για κάποιους θα μπορούσε να σημαίνει τη στέρηση μιας ζωής μέσα στον πλούτο και τη χλιδή. Σίγουρα

όμως για κάποιους άλλους σήμαινε ένα κομμάτι ψωμί, μια χήρα γυναίκα με δυο ή περισσότερα δυστυχημένα μα ελεύθερα ορφανά. Ότι κι αν σήμαινε η ιαχή ΑΕΡΑ, όποιας διαφορετικής καταγωγής κι αν ήταν τούτοι οι αθάνατοι αγωνιστές, υπήρχε πάνω απ' όλα μέσα τους μια ακατάλυτη δύναμη, μια άσβεστη φλόγα, αυτή που σπρώχνει τον άνθρωπο να απεγκλωβιστεί από τα στενά όρια των προσωπικών του φιλοδοξιών, ν' απλώσει εγκάρδια το χέρι στον αδερφό του και αγκαλιασμένοι σφιχτά να πορευτούν στη λεωφόρο της αθανασίας και των ηρώων σ' αυτήν που αιώνες τώρα το έθνος μας, μέσα από κακουχίες, στερήσεις και πολλές φορές γιατί όχι και λάθη, απαρέγκλιτα βαδίζει, παραδίδοντας μαθήματα ηρωισμού και αυτοθυσίας ανθρωπιάς, δημοκρατίας και φιλελευθερίας, σε όλους τους λαούς της γης.

Οι αγωνιστές του '40 δίδαξαν με τις πράξεις και τις θυσίες τους ότι η νίκη δεν ανήκει πάντα στους δυνατούς. Ανήκει σ' αυτούς που έχουν δίκιο. Ανήκει σ' αυτούς που έχουν τη δύναμη ν' αφηφούν το θάνατο και να προσφέρουν τη ζωή τους ποτίζοντας

με το αίμα τους το δέντρο της λευτεριάς. Και όπως πάντα έτσι και τώρα, άφθονο, θερμό και ανυπόταχτο νεανικό αίμα των παιδιών της, έβαψε τις χιονοσκέπαστες βουνοπλαγιές των ηπειρωτικών βουνών. Πολλές χιλιάδες στήθηκαν ξύλινοι σταυροί, χιλιάδες πόδια έγιναν ξύλινα, χιλιάδες μανάδες ντύθηκαν στα μαύρα και χιλιάδες παιδιά έμειναν ορφανά.

Προς όλους αυτούς που πολέμησαν, που αγωνίστηκαν, που αποδείχτηκαν άξιοι απόγονοι ένδοξων προγόνων και θυσιάστηκαν για να απολαμβάνουμε εμείς σήμερα την ελευθερία με όλα τα αγαθά της, στρέφεται ευλαβικά την ώρα τούτη την ιερή, η εθνική μνήμη.

Ας γονατίσουμε σήμερα με σεβασμό μπροστά τον τάφο των αμέτρητων νεκρών μας.

Αθάνατοι νεκροί. Η θυσία σας, το μεγαλείο και η δόξα σας θα μείνουν αιώνια στη μνήμη μας. Οι πράξεις σας θα είναι ο φάρος που θα φωτίζει και θα παραδειγματίζει τις επόμενες γενιές. Την Ελλάδα θα την κρατήσουμε πάντα μεγάλη και ελεύθερη.

Και τώρα σας καλώ μαζί να αναφωνήσουμε..

ΖΗΤΩ Η 28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ

ΖΗΤΩ ΤΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ

Σας Ευχαριστώ

Βασίλειος Δ. Τασιόπουλος